hazeran

OCAK 2026 • Sayı 1

Ruh Halinin Işık Ayarı
SUDEM ÇOPUR

Amaterasu'nun Yeniden Doğuşu
BEREN ŞAHİN

Ouroboros
HURİYE ÇİL

Kokina Çiçeğinin Hikayesi
ASLIHAN ÜLKÜ TOPAY

ve dahası...

EDEBİYAT, KÜLTÜR VE SANAT DERGİSİ

KÜNYE

YAZI EDİTÖRLERİ

Aslıhan Ülkü TOPAY

Huriye ÇİL

TASARIM EDİTÖRLERİ

Beren ŞAHİN

Sudem ÇOPUR

YAZARLAR

Ali K. ÇİMEN

Aslıhan Ülkü TOPAY

Beren ŞAHİN

Huriye ÇİL

Osman AKÇAY

Rabia Gülsu KINDIR

Sudem ÇOPUR

Şehriye Mualla AYTAÇ

Belvedere, 1888
Vincent Van Gogh Monrmartre'den

İÇİNDEKİLER

4 Son Tekerrür

6 Ruh Halinin Işık Ayarı

8 Kokina Çiçeğinin Hikayesi: Yeni Yılın Gizli Romantik Sembolü

9 Amaterasu'nun Yeniden Doğuşu

12 Ouroboros

14 Mahkum

15 Seher Vaktinin Eşiğinde

16 Kitap İncelemesi: Yeni Hayat

18 Yeni Yılın Kültürel Kodları

20 Bilinçaltında Gizlenmiş Kar Taneleri

22 Kendi Hayatının Figüranı

26 Sensiz Başlangıç

27 Film İncelemesi: We Need To Talk About Kevin

29 Kök

30 Ocak Ayında Burçlar

32 Uyanış

33 Havuçlu Cevizli Kek

34 Yeni Yılda Sen Kimsin

Son Tekerrür

İnsan bazen her uyanışı bir başlangıç olsun istiyor. Her sabahı. Her pazartesi. Her ayın 1'i. Her yılın başı. Başlangıçların beraberinde bitişleri de getireceğini unutuyor. Sonrasında tutup da eski kendini özlüyor. Sanki hakkı varmış, sanki bunu kendi istememiş gibi.

Yeniden doğmak bir beden daha getirmektir dünyaya. Dönememektir eskisine. Geçmişte yaşayan her insan hep ağlar pazartesi günleri. İçini gam kasavet kaplar her ayın 1'inde. Sevmez yılbaşlarını, kutlamaz. Hakeza eksikleri de bir türlü dolmaz. İçindeki dört odacıklı kalbin bir odacığı hep bomboştur. Yeri gelir, kan bile pompalamaz. Yeterince kaybetse de bir kayba daha tahammülü yoktur. Kendi kaybını göze alamaz. Ama unuturlar ki: bazen tüm kayıplara değer. İçeride sığamazken siz odalara, pencereleriniz hiç güneş almazken ve fırınınız bir türlü tepsinin altını pişiremezken; dışarda birileri hep mumlar üfler dilek dileyip, alkış tutarlar, kutlarlar yeni başlangıçları.

Cepleriniz gittikçe doluyor. Öyle bir zaman gelecek ki yüklerinizden ötürü yürüyemeyecek hale geleceksiniz. Yeniden ayağa kalkmak kolay değildir elbette. Zaman alır dizlerinizdeki tozları çırpmak. Ama bu süre uzadıkça tozlar da giderek artar, ceplerinizdeki yükler de. Zaman, alır geçmişin dizinize bıraktığı tozları. Ceplerinize kolları yetişmez. Onları siz boşaltmalısınızdır.

Kısacık ömrümde başlangıçlarla çok karşılaştım. Kimisini kabul ettim, kimisini kovup acımı çektim. Ve nihayetinde her şey nasıl olması gerekmişse ona evrildi. Hayat bir şekilde yola gelir ve siz bunun için çabalarken başlangıçlar tutup saçınızı okşar, sırtınızı sıvazlar.

Şimdilerde hayata yeniden başlayıp duruyorum. İlk hayatımmış gibi hep. İlk bakışımmış mevsimlere ve ağaçlara. Kışın yapraksızlık ne demekmiş her sene yeniden öğreniyorum. Yazın sıcaktan kavrulmak neymiş her sene. Her sene baştan doğuyorum sanki. Hiç birinde ise doğum günlerimi kutlamıyorum. Bir sevgisizliği her sene en baştan yeşertiyorum göğsümün sol kaburgasında. Hepsinde de aynı şehir geliyor peşimden. Aynı insanlar, aynı kokular ve aynı tatlar. Düşüyorum, kalkıyorum ve bazen kalkamıyorum. Dizlerim yırtık, kaldırımda ağlarken merhaba diyorum her birine. Ayak uyduruyorum dünyaya, yeniden tanışıyorum, ismimi zikrediyorum ilkmişçesine.

Acı çekmenin bile öyle bir güzelliği varmış ki insana yaşadığını hissettiren. İnsan bir şekilde kendini hep yeniden başlarken bulmak istiyor. Yeniden yaşamak istiyor, saadeti ve kederi. En baştan. Yeni başlangıçlar geleceğini değil geçmişini karşısına diker insanın. Geçmişiyle barışıp da her başlangıçta eski benliğine bir selam çakan insan sayısı fazlalaşsın isterdim. Çünkü bilsinler, anlasınlar çünkü, bırakamazlar kendilerini tamamıyla. Konstantinos Kavafis'in de söylediği gibi: **"Yeni bir ülke bulamazsın. Bu şehir arkandan gelecektir."**

O şehrin arkanızdan gelmesini gülümseyerek izleyin. Bir geçmişiniz var, iyi veya kötü. Yeniden başlamak can acıtmasın istiyorsanız önce o geçmişle, o şehirle, o benlikle barışın. Yoksa hep arkanızdan gelmeyi ihmal etmez burukça hatırladığınız anılar. Bir gece vakti ayağınızı sehpanın sert köşesine çarpmanıza bakar tüm yeminler. Ve siz, yine, hep aynı hisse dönersiniz yüzünü. Tekrar, tekrar ve tekrar.

Huriye ÇİL

RUH HALİNİN IŞIK AYARI:

Kış Depresyonu

Sabahları perdenin arasından yüzümüze vuran güneşli günlerin ardından, kış mevsiminin kasvetli ve gri havasına uyandığımızdaki o ruhani düşüş hepimizin malumu. Çoğumuz bu durumu ''kış uykusu moduna geçmek'' olarak adlandırırız. Hissettiğimiz melankolik düşünceler zannettiğimiz kadar basit olmayabilir. Bu his basit bir mevsimsel tembelliğin ötesinde, hayat enerjisini tüketen derin bir sessizliğe dönüşebilir.

Bilimsel adıyla Mevsimsel Duygudurum Bozukluğu (MDS), sadece soğuk havadan kaynaklanan bir can sıkıntısı değildir. Vücudumuzun biyolojik dengesindeki hassasiyetin bozulmasıdır.Yazı kıştan ayıran en önemli özellik sayılabilecek gün ışığı, ruh halimizin de bir nebze yöneticisi gibidir.

Peki belirtileri nelerdir?

Mevsimsel duygudurum bozukluğunun (MDS) yaygın belirtileri arasında sürekli uyuma isteği, gündüzleri uyku süresinin daha da artması, beslenmede karbonhidrata yönelme, umutsuzluk, huzursuzluk, cinsel ilgide düşüklük, karar vermede ve odaklanmada zorluk, sosyal etkinliklere katılım isteksizliği yer almaktadır.

Elbette bu belirtilere sahip her bireyde psikolojik rahatsızlık vardır diyemeyiz. Kış depresyonu en çok kış mevsiminin daha uzun sürdüğü bölgelerde görülür. Kadınlarda görülme olasılığı daha yüksektir fakat erkek bireylerin kış depresyonu daha şiddetli geçmektedir. Aile geçmişi olan bireylerde bu olasılık daha da fazladır. Aynı zamanda diğer psikolojik rahatsızlıklara sahip bireylerde de görülme olasılığı diğerlerine oranla daha fazladır. Örneğin majör depresyon durumuna sahip bir bireyde MDS görülme olasılığı daha fazladır.

Kış karanlığına nasıl ışık tutarız: Tedavi yöntemleri nelerdir?

Kış depresyonunun tedavileri arasında ışık terapisi (fototerapi) yer alır. Işık terapisinin günün erken saatlerinde yapılması önerilir. Kullanılan parlak ışık kutuları, gün ışığının eksikliğini kapatmaya yardımcıdır.

Düzenli egzersiz yapmak, endorfin salınımını arttırır ve stresi azaltır. Endorfinler vücudun kendi ürettiği doğal ağrı kesiciler olarak düşünülebilir. D vitamini takviyesi ve düzenli beslenme alışkanlığı kazanmak, vücudun ihtiyaç duyduğu besinleri almasına ve denge kurulmasına yardımcı olur. Uyku düzeni de buna dahildir.

Kendi imkanlarımızla yapabileceğimiz tedavi yöntemlerinin yanı sıra profesyonel destek de alabiliriz. Bir terapistle yapılan terapi seansları, depresyon semptomlarıyla başa çıkmak için etkili olabilir. Her belirti bir rahatsızlığı ifade etmez fakat eğer bir kış günü gölgeler fazla uzar da günlük rutinlerinizi derinden etkilemeye başlarsa, profesyonel destek almak bir zayıflık değildir.

Kış ne kadar uzun sürerse sürsün, gelecek olan yine ilkbahardır. Önemli olan o çiçek açana kadar ruhumuza iyi bakmaktır. Işık sadece pencereden girmez, içimizdeki umudu da yeşertir. Kendi ışığınızı hiçbir zaman kaybetmeyin.

Sudem ÇOPUR

Kokina Çiçeğinin Hikâyesi: Yeni Yılın Gizli Romantik Sembolü

Kokina; kırmızı meyveleri ve koyu yeşil yapraklarıyla, sanki kışın ortasında yakılan küçük bir ateş gibidir. İstanbul'un eski sokaklarından gelen bu çiçek geleneği, aslında doğanın bize yılbaşı için verdiği bir armağandır.

Osmanlı döneminde "mutluluk getiren kış buketi" olarak bilinen kokina, evlere bereket ve tazelik getirmesi için kapılara, sofralara ve pencerelere konuk olurdu, bu davranış o yıllarda kentin kış ritüellerinin değişmez parçası olmuştu. Kokina, botanik bir çiçek olmaktan çok, kırmızı meyvelerin keskin yeşil yapraklarla bir araya getirilmesiyle oluşturulan sembolik bir bitkidir. Tam da bu sebeple, "insanın sevgiyi kendi elleriyle kurma gücünü" temsil ettiği söylenir.

Bir başka deyişle kokina biraz doğa, biraz emek, biraz da kalpten gelen sıcaklıktır. Bu yüzden yılbaşında hediye edilen kokina, sadece bir süs değil; "Bu yıl seninle birlikte güzelleşsin" demenin zarif bir yoludur. Tarihsel olarak kokina, yeni başlangıçların, kötülüklerden korunmanın ve evin ışığını arttırmanın sembolü sayılmıştır. Rengiyle ateşi, formuyla umudu, kışın ortasında bile canlı kalışıyla direnci temsil eder.

Romantik anlamda ise kokina, sevilen kişiye hem "yanımda kal" hem de "bizim için yeni bir sayfa başlıyor" demenin en kibar hâlidir. Kimi zaman ayrılığın ardından barışmayı, kimi zaman uzun süredir beklenen bir yakınlaşmayı, kimi zaman da sevdiği insanı mutlu etmek için harcanan özel bir çabayı temsil eder.

Bugün hâlâ yeni yıl sofralarına, ev kapılarına ve hediye paketlerinin içine konan kokina; geçmişle geleceği, gelenekle duyguyu, umudu ve aşkı birbirine bağlayan gizli bir köprü gibidir. Kış ne kadar soğuk olursa olsun, kokina bize hep aynı şeyi hatırlatır: Her karanlık mevsimin içinde bir yerlerde mutlaka saklı bir sıcaklık vardır. Bu sıcaklığı hatırlatmak, kalplerdeki sevgiyi sağlamlaştırmak ve yüzlerde tebessüm oluşturmak adına en önemli adımlardandır.

Aslıhan Ülkü TOPAY

AMATERASU'NUN

Yeniden Doğusu

Göksel tanrıça Amaterasu, Japon mitolojisinde Güneşin, umudun ve düzenin tanrıçasıdır. Işığıyla halkı besler, onlara rehberlik eder. En karanlık günlerin bile sonuna doğan bir aydınlık, en soğuk akşamların sabahına beliren bir sıcaklıktır. Onun varlığında halk huzurlu, düzen içinde ve birbirlerine bağlı yaşar. Çünkü onların gözünde Amaterasu, birliklerinin devamını sağlayan nihai güç ve bereketin kutlu sembolüdür.

Bir gün görkemli tanrıça Amaterasu, denizler ve fırtınalar tanrısı olarak bilinen öfkesi ve hırçınlığı ile nam salmış kardeşi Susanoo ile bir tartışmaya girer. Başlangıçta, ikiliye tanık olanlar bunun birbirinin tam zıttı olan iki kardeşin yaratılışının getirdiği bir çatışma olduğunu düşünürler. Çünkü bir taraf ateşken diğeri sudur. Birisi ne kadar öfkeli ve kindarsa diğeri de o kadar kırılgan ve nahiftir. Fakat zamanla tartışmaları tatlı bir rekabet olmanın sınırlarını aşarak halkın kaderini belirleyecek çetin bir kavgaya dönüşür.

Susanoo, varoluşunun getirdiği taşkınlığa bu sefer de engel olamaz. Efendisi olduğu denizlerin çetin dalgaları kadar büyük olan öfkesi kendi benliğinden taşarak önce kız kardeşine sonra da hizmet etmekle yükümlü olduğu insanlara sıçrar. Önce göksel tapınakları yıkar bir bir, halkın kutsalını hiçe sayar. Sonra tarlalara, evlere, ormanlara zarar verir. Hakimiyet kurduğu denizlerdeki gemiler alabora olurken hayvanlar da teker teker yaşamını yitirmeye başlar.

Kardeşinin öfkesi karşısında Amaterasu'nun nutku tutulur. Onu engellemek için yaratılışında var olan tüm gücü kullansa da Susanoo'nun yarattığı yıkıma bir türlü engel olamaz, onunla baş edemez. Kaos artık dört bir yandadır. Çok sevdiği halkını korumak için verdiği savaşta başarısız olmanın getirdiği suçluluk duygusu ile Ameterasu, yeryüzünü terk etmek ister. Etrafındaki diğer tanrı ve tanrıçaların ısrarlarına aldırmadan yüreğindeki keder ve durmadan akıttığı gözyaşları ile birlikte kendisini Ame-no-Iwato isimli göksel bir mağaraya kapatır.

Tanrıların tanrısı, Takamagahara'dan ayrılırken yalnızca kendi varlığını değil saçtığı aydınlığı da götürmüştür beraberinde. Onun gidişi ile yeryüzü dipsiz bir karanlığa mahkûm olur. Ne tarlalar mahsul verir ne ağaçlar çiçek açar ne de toprakta tek bir ot biter. Tüccarlar ve gemiler yollarını bulamaz. Düzen yerini çoktan kaosa bırakmış ve halk, güneşleriyle beraber umutlarını da yitirmiştir.

Halkın çaresizliği karşısında kedere bürünen diğer tanrılar bu duruma bir çözüm bulmak isterler. Sırayla dört bir yanı gezer hem Takamagahara'da hem de Ashihara no Kuni'de onların dertlerine deva olacak bir kurtarıcı ararlar. Fakat hem yeryüzünde hem de gökyüzünde ne insanlığa Amaterasu kadar bağlı bir varlık vardır ne de onun ışığını getirdiği umut kadar sıcak bir aydınlık.

Halkın düzeninin yalnızca Amaterasu'nun geri gelmesi ile sağlanacağına karar veren tanrılar onu saklandığı Iwato'dan çıkarmak için bir plan yaparlar. Bu görevi güzel tanrıça Uzume üstlenir. Onu oradan çıkarmak umuduyla karanlığın ortasına devasa bir sahne kurulur. Uzume, Amaterasu'nun en sevdiği çiçekler ve meyvelerle süslenen bu sahnede, benliğinin özündeki kadim hissiyat ve aydınlığa kavuşma umudunun getirdiği coşkuyla dans etmeye başlar.

Saklandığı mağaranın içinde, çalan göksel müziği duyan ve Uzume'nin kadim dansının büyüsünü hisseden Amaterasu, yüreğinden geçen hissiyatın derinliğine karşı koyamaz. Iwato'nun kapısını açar ve merakla dışarıya çıkar.

Tanrılar, mağaranın girişine belki de ömrü boyunca gerçekleştireceği en değerli görevi yerine getirmesi için sonradan Japon İmparatorluğu regelyasının 3 kutsal eserinden birisi olacak olan büyülü ayna Yata no Kagamiyi yerleştirmiştir. Dışarıya adımını attığı ilk anda Kagami'nin üzerinde kendi kutsal aydınlığının yansıması ile karşılaşan Ameterasu, saçtığı ışık karşısında adeta büyülenir ve kendi benliğinin gücüyle tekrardan yüzleşir.

Aslında halkının içine gömüldüğü kaosun sorumlusu olmadığını, kendisinin insanlığın en büyük aydınlık ve umut kaynağı olduğunu, saçtığı ışığın düzeni sağladığını ve aksine onun yokluğunda çok sevdiği halkının içine gömüldüğü karanlığın ne kadar yıkıcı olduğunu fark eder. Onun yokluğunda hissettikleri umutsuzluk, halkın gözünde Amaterasu'nun varlığında, Susanoo'nun getirdiği kaosla mücadele etmekten çok daha güç ve can alıcıdır.

O günden itibaren Iwato'nun kapısı bir daha açılmamak üzere kapatılır. Güneş yeniden gökyüzüne yükselir. Doğa canlanır, gemiler yönünü bulmaya, tarlalar mahsul vermeye başlar. Ashihara no Kuni üzerinde belirgin bir neşe, yaşayan her varlığın kalbinde hissedilir bir umut baş göster. Halk düzenle kucaklaştı.

Amaterasu, artık kendi ışığının öylesine farkındadır ki parıltısı öncesinden de görkemli, ateşi öncesinden de sıcaktır. Aydınlığı ise artık kimsenin söndürmeye cesaret edemeyeceği kadar güçlü ve büyüktür. Bu hadise Şinto inancında en güçlülerin bile bir gün pes edebileceğini ve aslında sahip oldukları gücün sırrının geri döndüğünde öncesinden daha güçlü var olabilmekte olduğunu anlatmak için defalarca anıldı.

Bazen yaşamı ele geçiren karanlıklar muhtemeldir. Fakat en büyük silahımız bir gün o karanlıkların kaynağı en başından beri içimizde olan devasa bir aydınlıkla son bulacak olmasına inanmamızdır.

Beren Şahin

OUROBOROS

Ouroboros. Kuyruğunu öldüren.
Kendi kuyruğunu yiyen yılan, bazen ise ejderha.

Antik çağlardan beri yeniden doğuş anlamında kullanılan mitolojik bir semboldür ouroboros. Kendi kuyruğunu bile isteye ısırır ve kendi etrafında daireler çizer.

Bir nevi kuyruğunu öldürür. Ancak ne gariptir, kuyruğunu öldürmese hiçbir zaman yeniden de doğamaz. Çizilen bu daire sonsuz bir döngüdür. Zaman tükenmez ouroboros kuyruğunu yerken, yeniden başlar. Bir bitişin de sembolüdür, tüm başlangıçların da.
Neredeyse dünyanın dört bir yanında kullanılan bu sembolün insanlarla büyük bir ortak noktası vardır. Yeni başlangıçlar. Her başlangıç biraz da eksilmektir. İnsan yeniden başlar çünkü eksilmek kaçınılmazdır. İnsan eksilir. Çünkü yeniden başlamadan yaşanmaz. Ouroborosun sonsuz döngüsü şimdi daha anlaşılır olsa gerek. Ölüm de kendisidir, doğum da.

Konumuz yeniden doğuş olunca akla ilk gelen pek tabii anka kuşu olmuştur. Anka kuşu ile ouroborosu ayıran şey ise biri yıkımdan sonra tekrar ayağa kalkar, küllerinden doğar; diğeri doğmak için kendini öldürür, yıkım kendisidir. Ouroboros içsel psikolojik bir dönüşümdür. Daha parlak ve daha güçlü ayağa kalkmaz; karanlık ve güçsüz de odur, aydınlık ve güçlü de. Böylece yeniden başlamayı anka kuşuna nazaran çok daha gerçekçi bir perspektifle ele alır.

Ouroborosun en önemli özelliklerinden biri de tek bir sembol olmamasıdır. Dönemden döneme farklılaşmış ve gelişmiştir. Örneğin yılan, aralarındaki en ilkel ve en eski semboldür. İnsanın en saf ve bilinçsiz halini temsil eder

Ejderha ise yılana nispeten daha asil, daha güçlü ve daha derin bir semboldür. Yeniden yaratılan benliğin, ejderhanın ateşiyle beraber daha dayanıklı ve yıkıcı hale getirilmesi temsil edilir.

Bunun dışında baş kısmında kraliyet tacı olan veya kanatları olan ouroboros için bilinçdışından ziyade bilinçli bir dönüşüm olduğu vurgulanır. Taç, başın, yani benliğin önemini vurgular.

Kanatlar ise, özgür irade ile, bile isteye kuyruğunu öldürdüğünü anlatır. Bir diğer versiyonu da iki yılanın birbirinin kuyruğunu ısırdığı semboldür. Bu aşk ve tutkuyu, ruhani bağı ve zıt kutupların beraberliğini anlatır. Son olarak ele alacağımız yarım ouroborosta ise kuyruk tamamıyla ağza girmez. Döngünün henüz tamamlanmadığını, içsel dönüşüme adım atıldığını ancak çözülemediğini temsil etmektedir.

Ünlü psikiyatrist Carl Gustav Jung da ouroborosun öneminden bahsetmiştir geçmişte kaleme aldığı kitaplarında: ‘‘Ouroboros, karşıtın, yani gölgenin bütünleşmesi ve özümsenmesinin dramatik bir simgesidir. Bu geri bildirim süreci aynı zamanda ölümsüzlüğün de simgesidir. Çünkü ouroborosun kendini öldürüp hayata döndürdüğü, döllediği ve doğurduğu söylenir.’’ Jung, ouroborosu ‘anne’ olarak adlandırdığı bilinçsiz bir fedakâra da benzetir. Bu bilinçdışı süreç sona ermeli ve insan bir an önce toparlanmalıdır. Bir bilişsel işlev yok edilir ki yerine daha işlevli bir bilinçlilik hali gelsin.

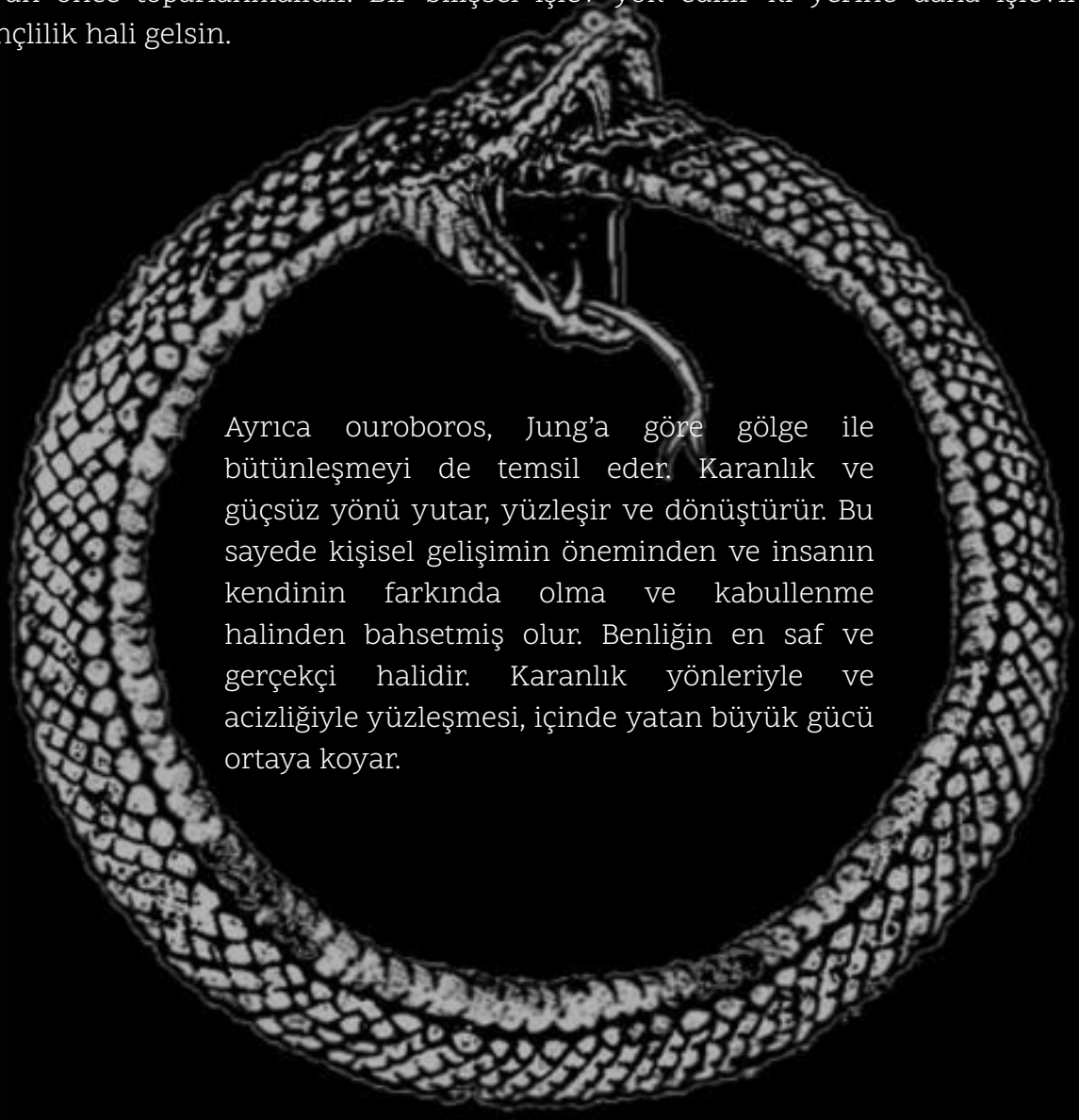

Ayrıca ouroboros, Jung’a göre gölge ile bütünleşmeyi de temsil eder. Karanlık ve güçsüz yönü yutar, yüzleşir ve dönüştürür. Bu sayede kişisel gelişimin öneminden ve insanın kendinin farkında olma ve kabullenme halinden bahsetmiş olur. Benliğin en saf ve gerçekçi halidir. Karanlık yönleriyle ve acizliğiyle yüzleşmesi, içinde yatan büyük gücü ortaya koyar.

Kısaca Jung’un görüşlerinin gölgesinde söyleyebiliriz ki: ouroborosun hem psikolojide, hem simya alnında hem de mitolojide büyük, farklı anlamları vardır. Manevi değeri öyle yüksektir ki; günümüzde ressamlar tablosunu yapar, insanlar duvar kağıdını ana ekranlarında taşır, kimi yalnızca ana ekranında değil vücudunda da dövme olarak taşır. Ouroboros günümüzde yalnızca bir sembol değil yaşam tarzıdır. Durmaksızın yenilenmeyi ve dönüşmeyi benimsemiş, yeniden başlamaktan asla yorulmamış, yorulsa da yeniden başlamak için kendi kuyruğunu öldürmekten çekinmemiş her insan, ouroborosta kendi benliğinden emareler bulacaktır.

Yeni başlangıçlar, takdir edersiniz ki, cesaret ve fedakârlık ister. Ouroboros gibi...

Huriye ÇİL

Mahkûm

Geldin kondun kalbime çetin bir kış akşamı
Yakıp geçtin bildiğim tüm doğruların üzerinden
Umut ırmakları doldurdun gönlümün çorak topraklarına
Tutup temizledin çiziklerle dolu ellerimi
İlaç oldun, merhem oldun
Yazıma ılık bir esinti
Kışıma yanan soba oldun
Çöle döndürdün ıslanmış göz pınarlarımı
Geldin korlanmış bıçaklarla geçtin kalbimin üzerinden
Yeniden başladım seninle yaşamaya
Bir anlam kıldın bu dünyaya var oluşuma
Soluk oldun tıkanmış ciğerlerime
Kanayan yarama pamuk oldun
Şiirlerime birer hece
Gönlüme ebedi mahkûm oldun

Aslıhan Ülkü Topay

SEHER VAKTİNİN EŞİĞİNDE

Huriye ÇİL

Ve bir gece yarısı, gün doğumunu gözlerken
Ya da kuşluk vakti, şafağın yollarını özlerken
Sokak lambalarının loş ışığına küsmüşken hani
Seni, beni, soyumu bile silecek kederler çöker

Korkarım, kaleme aldığım kelimelerden
Üzerime çöken iri yarı bedenlerden de
Sesleri silinir ama kokularını ne geçirir bilmem
Hafızam silinir ama korkularımı ne geçirir bilmem

Bir benzin dökerim üzerime, usulca
İcazet istemem aynaya çevirip de başımı
Gün ağarana kadar kül olmuş olurum
Siz aldırmayın bana, kutlayın yeni yaşımı

Kitap İncelemesi: Yeni Hayat

“Bir gün bir kitap okudum ve bütün hayatım değişti.”

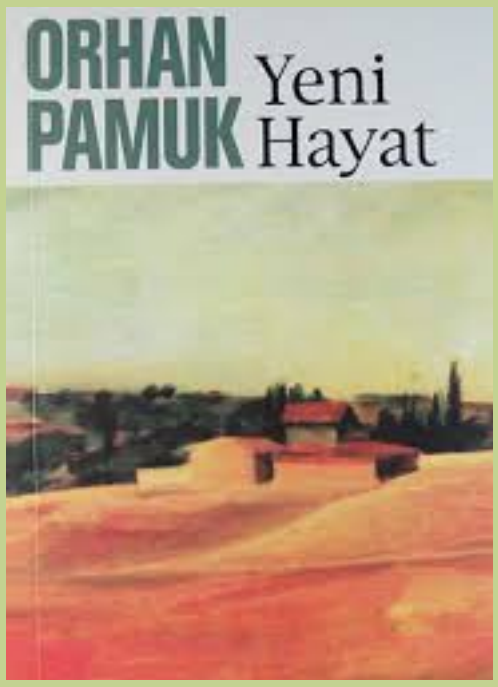

Kitabımızın başkarakteri olan Osman bir gün bir kitapçının önünden geçerken vitrinde, okuduğu üniversitede tanıştığı Canan isimli bir genç kızın elinde gördüğü kitabı görür. Kitabı almaya karar verir ve okumaya başlar.

Kitap onu öylesine derinden etkiler ki okudukça içinde yaşadığı dünyadan uzaklaştığını, sanki soyut bir evrene yolculuk yaptığını hisseder. Kitabın onda bıraktığı hislerin de tesiriyle Canan’a duyduğu teşekkür zamanla yerini büyük bir hayranlığa ve aşka bırakır.

Okudukça aynı kitabı okuyan, kendisiyle aynı hisleri taşımış insanlarla tanışmak ister. Okulunu ve ailesini geride bırakarak yaşadığı şehirden ayrılır. Kitabın yarattığı etkinin onda bıraktığı boşluğu doldurmak için bir yolculuğa çıkar.

Yolculuk esnasında küçük taşra kasabalarına uğrar, kahvehanelerde oturur, siyah beyaz filmler izler. Hiç bilmediği yerlerde, hiç bilmediği insanlarla tanışarak kendi içindeki yeni hayatı keşfetmeye çalışır. Onu oradan oraya sürükleyen bu seyahatler Osman’ın hayatında kendi içindeki soyut arayışın maddesel bir dışavurumudur aslında.

Yolculuk sırasında bir kasabada Canan’la karşılaşır. Onun kendi arayışının peşinden giderek bu yolculuğa çıkmasının kıvılcımını yakan, büyük bir aşk duyduğu kadının kalbini kaptırdığı ve kendisi gibi yeni hayatı keşfetmenin mağduru olan başka bir erkeği, Mehmet’i aramaya çıkması da onu aşkının ilk hayal kırıklığıyla tanıştırır.

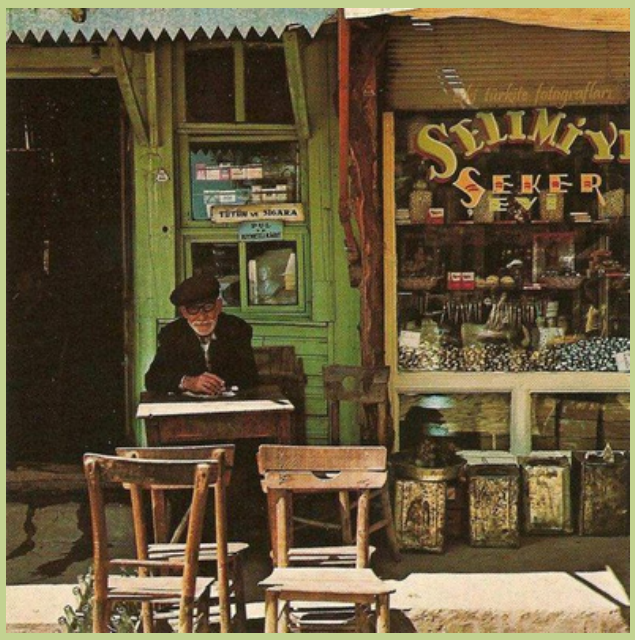

Mehmet'e karşı ne kadar kıskançlık duysa da aslında istemsizce onun yerinde olmak ister. Çünkü Osman'a göre Mehmet, Canan'ın sevgisini elde edebilmiş ve onun henüz içinde olduğu arayışa çoktan çıkarak yeni hayatına sırrına erişebilmiştir. Fakat Mehmet'le tanışacağı gün geldiğinde aslında kitabın arkasında yatan dünyanın sandığı gibi olmadığını görecek ve Doktor Narin'in karanlık yüzüyle buluşturacaktır.

Karakterin yaptığı uzun otobüs yolculukları sırasında anlatım zaman zaman birbirinden kopuk hikayeciklerle, daha lirik ve şiirsel bir anlatımla biçimlenir. Olay akışı rüya, hayal ve gerçek arasında gidip gelir ve bu şekilde bize kahramanın hayatındaki henüz kabullenemediği değişiklikler, kafasında yerine oturamamış taşlar ve sonunu bilmediği bir yolculuğun içinde kaybolması simgesel bir biçimde anlatılır.

Osman'ın gözünde yeni başlangıçlara açılacak bir kapının anahtarı olan ve onu diyardan diyara sürükleyen otobüs yolculukları ve bu yolculuklarda yaşadığı kazalar zamanla Osman'ı ölüm fikriyle burun buruna getirir ve hayalindeki yeni hayata silinmez bir kara leke sürer.

"Demek ki aradığım buymuş, buymuş istediğim. Yüreğimin içinde nasıl da hissettim bulduğum şeyleri: huzur, uyku, ölüm, zaman!"

Beren Şahin

YENİ YILIN KÜLTÜREL KODLARI

Yılbaşı geleneği kültürden kültüre değişiyor. İnançlar,renkler farklı fakat amaç aynı: Yeni yıl, yeni başlangıçlar.

Hepimiz yeni yıla bir umutla giriyoruz. Ne zamandır değişmeyen stabil durumları yeni yılın değiştireceğine inanıyoruz. Yeni yıl, yeni yılın ilk ayı, yeni yılın ilk ayının ilk günü. Hep ilkler, hep ilklerin verdiği umut. Yeni hayaller, yeni kararlar da eşlik ediyor bize. Hepimiz benzer duyguları hissetsek de farklı karşılıyoruz yeni yılı. Kimisi çoktan tarihin tozlu sayfalarına karışmış olsa bile farklı kültürler ile ilgili ipucular veriyor.

Türkiye

Türkiye'de yeni yılın habercisi çoğu zaman yılbaşı çekilişleri, süslenen çam ağaçlarıdır.Çoğunlukla sevdikleri ile bir araya gelen insanlar, çeşitli yemekler ve içeceklerle akşamını değerlendirir. ''Tombala" denilen şans oyunu oynanır. Tombala üzerinde sayılar yazan taşları çekerek, herkesin kendi kartındaki numaraların yerini sayılar çıktıkça doldurarak oynanan bir şans oyunudur. Çeşitli kutu oyunları da bu geceye dahildir tabii.

Yunanistan

Yunanistan'da yılbaşından önceki gün komşular birbirinin kapılarına soğan asarlar. Soğan onlar için "yeniden doğuş" anlamına gelir. Ertesi gün ise kapıya asılan soğan ile evdeki çocukların kafalarına vurarak çocukları uyandırırlar. Hatta onlara göre o sabah çocuklarından geç uyanan ebeveynler, yılların birikmiş öfkesine maruz kalıyor.

İspanya

İspanya yılbaşında boğa güreşi ve domates festivali gibi ilginç bir geleneğe sahip. Bunun yanında yeni yıla üzüm yiyerek giriyorlar. Yılbaşı gecesi her çan çaldığında ağızlarına bir tane üzüm alıyorlar ve yeni yıla girene kadar o üzümleri ağızlarında bekletiyorlar. Tüketilen bu 12 üzümün 12 ayı temsil ettiğine ve üzümlerin her bir ay için onlara şans getireceğine inanıyorlar. Üzüm geleneği son yıllarda bizim ülkemizde de mevcut. Masanın altında yenilen 12 üzümün 12 dilek hakkına eşit olduğu düşünülüyor.

İrlanda

İrlandalı bekar kadınlar yılbaşı gecesi yastıklarının altına ökse otu yaprağı koyarak gece rüyalarında evlenecekleri kişiyi göreceklerine inanıyorlar. Aynı zamanda yılbaşı gecesi eve gelen son misafir uzun boylu, esmer ve yakışıklı biri ise yeni yılda zengin olacaklarını düşünüyorlar. Eve gelen son misafir kızıl saçlı bir kadınsa bu kötü şansa yorulur.

Almanya

Almanya her zamanki çöreklerini yılbaşı geleneklerinde de sürdürüyor. Reçelli çöreklerini şaka amaçlı değiştiriyorlar. Hardallı çörek kime denk gelirse, denk gelen kişinin yeni yılı şanssız ve uğursuz geçireceğine inanılıyor.

İtalya

İtalyanlar yılbaşında kırmızı iç çamaşırı giyme geleneğini başlatan ülkedir. Yeni yıla kırmızı iç çamaşırı giyerek girmenin aşk, şans ve mutluluk getireceğine inanıyorlar.

Danimarka

Danimarkalılar yeni yılda yeni arkadaşlar dileğinde bulunmak için seçtikleri kişilerin kapılarına tabak ya da bardak fırlatıyorlar.

Estonya

Estonyalılar yılbaşı gecesi 7, 9 veya 12 çeşit yemek yiyorlar. Bu gece yedikleri yemek çeşidi sayısının yeni yılda o sayı kadar güç katacağına inanıyorlar. Yılbaşı gecesi ruhların evleri ziyaret ettiklerine inandıkları için yemeklerin tamamını hiçbir zaman bitirmiyorlar.

Ve yılbaşı geleneği sadece günümüzde bu ülkelerde olduğu gibi değil, daha da eskilere dayanıyor.

Örneğin **Mayalar** 365 günlük bir takvime sahiplerdi ve onların takvimine göre yılbaşı Haziran ayı içinde bir güne denk gelirdi. Onlar da bu ayı görkemli dini törenlerle geçirirdi.

Antik Mısırlılar her şeyde olduğu gibi yılbaşını da Nil Nehri'ne bağlamışlardı. Nil Nehri ne zaman taşarsa o gün onlar için yılbaşıydı. Bu da çoğunlukla Temmuz ayına denk gelirdi ve büyük partiler verilirdi.

Yılbaşı geleneği hep vardı, hedefler benzerdi ama gelenekler farklıydı. Hepimiz dünyanın farklı yerlerinde farklı şekillerde aynı günü, benzer heyecanlarla kutluyoruz.

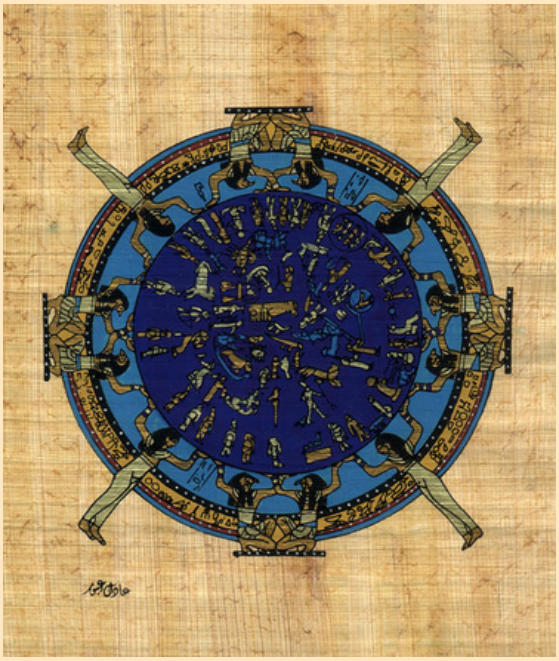

Sudem ÇOPUR

BİLİNÇALTINA GİZLENMİŞ KAR TANELERİ

Kış ayını çağrıştıran figürler, rüyalarda çoğu zaman içsel yenilenme, dinginlik ve duygusal arınma süreçlerini temsil eder. Soğuk hava ve karla kaplı beyaz örtüyle gelen bu mevsim, bilinçaltının kendini toparlama, saklanan duyguları yüzeye çıkarma veya yeni bir başlangıca hazırlanma hâllerini sembolize eder. Bu yazımızda sizlere, kışa özgü figürlerin rüyalarda ne anlama geldiği hakkında kısa ama bilgilendirici bir bakış açısı sunacağız.

Rüyada kar yağdığını görmek

Kar yağışı, ruhun sadeleşme ve yüklerinden arınma isteğini temsil eder. Yakın dönemde huzur, sakinlik veya bir meselede berraklık elde etmeye işaret edebilir. Bazen geçmiş kırgınlıkların kapanmasına ve temiz bir sayfa açılmasına gönderme yapar. Karın yoğunluğu, duygusal süreçlerin derinliğiyle ilişkilidir.

Rüyada yılbaşı ağacı süslemek

Bu rüya, umut, dilek ve yenilik enerjisini sembolize eder. Kişinin hayatına neşe katma, kendi dünyasını güzelleştirme ve gelecek için olumlu planlar yapma arzusu ön plandadır. Bazı yorumlarda aile bağlarının güçlenmesine veya bir kutlama temasına işaret eder. Aynı zamanda içsel motivasyonun yükseldiğini gösterir.

Rüyada kar tatiline çıkmak

Rutinden uzaklaşma, zihinsel dinlenme ve yenilenme ihtiyacına işaret eder. Kişinin kendine zaman ayırma isteğini ya da içsel bir kaçış arayışını anlatır. Uzak bir yere gitmek, hedeflere doğru net adımlar atma arzusunu da gösterebilir. Bu rüya, sakinleşme ve kendini toparlama sürecinin yaklaştığını simgeler.

Rüyada kar topu savaşı yapmak

Kar topu savaşı, eğlenceli bir rekabet, samimi etkileşimler ve sosyal ilişkilerde canlılık anlamına gelir. Bilinçaltının oyun, neşe ve hafifleme arzusunu gösterir. Ancak kar topları sert geliyorsa, ufak gerilimler veya alınganlıkların gündemde olabileceğine işaret eder. Genelde pozitif enerjili, hareketli bir döneme dair sembolik bir rüyadır.

Rüyada buz tutmuş bir göl görmek

Duyguların geçici olarak donduğu, ifade edilmemiş hislerin beklediği bir süreci anlatır. Kişi içsel olarak temkinli davranıyordur. Aşkta, bir tarafın içine kapanması ya da söyleyemediği duyguların birikmesi anlamına gelir. Gölün çözülmesi barışma veya açılma olarak yorumlanır.

Rüyada kardan adam görmek

Hayal gücü, umut ve emekle ortaya çıkan bir mutluluk arayışını simgeler. Kişi küçük ama değerli şeylerle kendini mutlu etmek istiyordur. Aşksal olarak bir ilişkinin sıcak, samimi ve şefkat dolu hale gelmesi demektir. Bekarlar için masum bir flörtün büyüme ihtimalini gösterir.

Rüyada kar fırtınasında kalmak

Zihinsel karışıklık, fazla duygusal yük veya çözülmemiş meseleleri temsil eder. Kişi kendini bir süre dağılmış hissedebilir. Aşksal olarak iletişimde kopukluk, yanlış anlaşılma veya duygusal savrulmaların yaşandığı bir dönemi anlatır. Fırtınadan çıkmak barışma ve toparlanma demektir.

Kendi Hayatının Figüranı

Önümden gelip geçen insanlara baktım bir süre. Kadın, erkek, çocuk... Kimisi neşeyle yürüyordu istasyonda. Kimisi trene yetişmenin derdinde, kimisi karşılamak için beklediği yolcunun heyecanındaydı. Hepsi farklı bir telaşın farklı bir hissiyatın içindeydi. Kendi yolunda, kendi dünyasında...

Benim gibi.

Ben de kendi yolumda yürümek için uyanmıştım bugün. Yirmi bir yılda ilk defa... İlk defa kendim için kalkmıştım yatağımdan, kendim için giyinmiş sokağa kendim için çıkmıştım. Alışık olduğumdan farklıydı. Garipsiyordum. Yarı heyecana yarı strese karışık tuhaf bir kıpırtı vardı içimde. Fakat bu his ne kadar farklı olursa olsun asla vazgeçmek geçmemişti aklımdan. Ayaklarım hiç geri geri gitmemişti. Çünkü yanlış değildi yaptığım, emindim.

Olması gereken ama bir türlü olamamış ne varsa hepsinin ait olduğu ana ulaşma zamanıydı artık.

Ankara'da yaşayan memur bir ailenin en büyük kızıydım ben. Yaratılışımdan gelen bir tutsaklık vardı üzerimde. Önce annemin ilgisinin tutsağı olmuştum. Acemiliğinin kurbanı, bağımlılığının yegâne muhatabı. Sonradan babamın kaygısı yüklenmişti üzerime. Anneminkinden çok çok daha kısaydı ama. Belli bir noktadan sonra da öylesine kaybolmuştu ki umursamazlığının yarattığı boşluk çok daha ağırdı benim için.

Abla olmuştum sonrasında, ihtiyacını duymadığım tüm sorumluluklar benimdi artık. Okula başladığımda hep çok iyi bir öğrenciydim. Ama hiç en sevdiğim ders olmuş muydu hatırlamıyorum. Arkadaşlıklarımda fazla fedakardım, ilişkilerimde fazla kabullenici. İyi niyetimi kullandıklarını bile bile devam etmek klasiğimdi artık. Çünkü benim için doğrusu buydu. Ben verirdim, onlar alırdı.

Böyle böyle sıralanmıştı ismimin önüne benim rızamın olmadığı sıfatlar. Evlat, abla, öğrenci... İtaatkardım. Etrafımdakilerin, özellikle ailemin hayatını kolaylaştırmak, yüklerini azaltmak için elimden geleni yapıyordum. Onları mutlu edebilmek, istediklerini gerçek yapabilmek için her şeye ve herkese savaş açmaya hazırdım sanki. Hiç kendim için bir şeye savaş açmış mıydım peki?

Kimsenin yapmadığı gibi ben de hiç sormamıştım kendime: Bu fedakârlık özgür bir içtenlikle mi ilgiliydi yoksa bunu yapmak zihnime yerleşmiş birkaç reddedilmez komutun eseri miydi? Bilmiyordum. En çok sinirlendiğim kısım da buydu zaten. Başkalarından ziyade benim kendimi düşünmeyişim, benim kendime değer vermeyişim.

Dün sabaha kadar tabii.

Ankara Üniversitesi, matematik bölümü üçüncü sınıf öğrencisiydim ben. Bölümü okumayı kendim istememiştim. Babam istemişti. Aileme hayır demek de kendi lügatımda yoktu zaten. Annem de üniversiteyi yanlarında okumam gerektiğini söylediğinde bu kriterlere göre birer birer doldurmuştum tercih listemi.

Dersim yoktu o gün. Sabah kalkmış, annemle bana güzel bir kahvaltı hazırlamıştım. İkimiz oldukça sessiz geçen uzun kahvaltımızın ortasındayken kapı çalmıştı birden. Yerimden kalkmış ve holde ilerleyip dairemizin beyaz, çelik kapısını açmıştım.

Gençten bir postacı duruyordu karşımda. Yüzünde yarı heyecanlı, yarı stresli bir gülümseme vardı.

“Didem Öztürk?” dedi sorar gibi.

“Dide.” diye düzelttim. “Dide Öztürk.”

“Kusura bakmayın.” dedi mahcup bir gülümsemeyle. “Yanlış yazılmış sanırım.”

İsmimle ilgili bu karışıklıklara alışıktım. Sorun etmedim. Elimde bir posta zarfı, mutfağa doğru ilerlerken ne olduğunu anlamaya çalışıyordum. Bankadan veya okuldan sanmıştım ilk başta ama değildi. Dümdüz beyaz bir zarftı. Alıcı kısmında Didem Öztürk yazıyordu gerçekten de. Garip olan gönderen kısmında da aynı ismin yazıyor olmasıydı.

Didem Öztürk’ten Didem Öztürk’e mektup.

Adres de hatalıydı. Mektup bana ait değildi. Yeşilköy yerine Yeşiltepe’ye getirmişti postacı.
O anda doğru olanın mektubu postaneye geri götürmemi ve bana ait olmadığını söylememi gerektirdiğini biliyordum. Fakat belki de alalı yalnızca üç veya dört dakika geçmiş olmasına rağmen elimde öylesine yer edinmişti ki bu mektup bırakmak istemedim. Birkaç saniye boyunca bakışlarımın mektup ve holde asılı duran aynadaki yansımam arasında gidip geldiğini hatırlıyorum. Sonra da bir anda açmıştım zarfı.

Belki de hayatımın ilk densizliği olan bu davranışım, o anda fark edemesem de aslında benim yeniden doğuşumun ilk kıvılcımı olmuştu.

“Sevgili Didem’im” diye başlıyordu mektup.

“Bu mektubu sana İstanbul’dan, yeni yatırıldığım hastaneden yazıyorum. Biliyorum, daha bugün telefonda konuştuk ve muhtemelen yarında konuşacağız. Fakat bu söyleyeceklerim çok daha ayrı ve başka bir şey. O yüzden bunları sana daima saklayabileceğin bir mektupla anlatmak istedim.

Ben senin yaşlarındaydım dedenle evlendiğimde. Eminim çok kez söylemişimdir bunu. Aşık değildik birbirimize fakat çok severdi beni deden. Hep, yanına yakışan tek kadının ben olduğumu söylerdi. Güzeldim onun gözünde. Akıllıydım, becerikliydim. Onun itibarının parıldayan yüzüydüm adeta, öyle derdi. Her istediğini yapan, sözünden hiç çıkmayan sadık bir hanımefendi...

O böyle söyledikçe ben de övünürdüm kendimle. Doğru olanın bu olduğunu sanırdım çünkü. Önce ailemin isteklerine hizmet edecek, beklentilerini karşılayacak şekilde yetiştirilmiş sonra da kocamın kollarına bırakılmıştım usulca. Sürekli benden bekleneni yaparak geçmişti ömrüm. Anne-babamın, kocamın, çocuklarımın, dostlarımın...

İtirazım da yoktu bu duruma. Öylesine gözümü boyamışlar, öylesine aklımı çelmişlerdi ki beni kendi ışığımla kör etmişlerdi sanki. Herkesin istek ve beklentilerinin etrafında şekillenen hayatımın maaşsız figüranıydım aslında. Yol, su, yemek verip göndermişlerdi beni.

Sonra hiç beklemediğim bir anda kaybettim dedeni. İşte ilk kez o zaman yüzleştim hayatımın pek de benimle ilgili olmadığı gerçeğiyle. Etrafında pır döndüğüm, her anımı ona göre kurguladığım adam gittiğinde elimde bana ait olan hiçbir şey kalmamıştı.

Sonra da bu illet hastalık geldi girdi vücuduma. Çok denedim. O yalnız geçen hastane akşamlarının neredeyse hepsinde içimdeki boşluğu dolduracak bir şey aradım. Ama yoktu. Ömrü boyunca hayatını başkalarının etrafında şekillendirmiş bir kadının yetmiş iki yılın sonunda kendisine ait bir anlam bulabilmesi beklenemezdi zaten. Saçıma taktığım tokaları bile dedenin sevdiği renklere göre seçmiştim ben. Şimdi omuzlarımdaki örgüleri okşayarak kendime teselli bulamazdım.

O uzun ve sessiz gecelerde düşünmüştüm geçip gitmiş hayatımın aslında nasıl olmasını istediğimi. Her seferinde farklı bir senaryo canlanmıştı zihnimde. Her seferinde ağlayarak koymuştum başımı yastığa. Çünkü birini bile gerçek yapacak güç yoktu artık içimde.

Sen doğduğunda ismini Didem koymak istemişti baban. Nasıl sevinmiştim anlatamam. Benim torunumun benim gibi asil bir hanımefendi olacağını düşünüp mutluluktan havalara uçmuştum. Ama şimdi senden bütün kalbimle özür dilerim Didem. Kaderinin adımla yazılmasına neden olduğum için, etrafındakilerin seni tıpkı benim gibi yetiştirmesine engel olmak yerine destek olduğum için.
Beni affet güzel kızım. Beni affet ve ben olmaktan vazgeç. Kendi hayatının hamurunu kendi ellerinle yoğur, kendi çizgini kendi kaleminle çiz. Çünkü hayat, başkalarının avuçlarında kendi heybetinden saklanmak için çok kısa.

Babaannen”

Mektubu okumayı bitirdiğimde yalnızca, başımı elimdeki kâğıttan kaldırıp önümde duran aynaya çevirebilmiştim. Suratım ifadesizdi. Ne değişen bir mimik vardı ne de farklılaşan bir bakış. Fakat içimde kopup giden fırtınaların nasıl sert, nasıl can acıtıcı olduğunu hala kalbimde hissedebiliyordum.

O gece hiç uyuyamamıştım. Ne karar verdiysem de o uykusuz geçen gecede vermiştim zaten. Hiç tanımadığım, sesini duymadığım, yüzünü görmediğim o kadının ta kendisi olmaktan öylesine korkmuştum ki o korku bana kendime taktığım prangaları tek çığlıkta kopartacak kadar devasa bir güç hediye etmişti o akşam.

Ertesi sabah mektubu asıl sahibine, Didem'e ulaştırdım. Durumu açıklamadım, hiçbir şey anlatmadım. Sadece minik özür diledim mektubu verirken. Sonra da kendi çizgimin üzerinde yürümek için cümlelerinin öznesinin yalnızca ben olacağım yeni bir hikâyeye doğru yola çıktım.

Kendi yeni başlangıcıma...

Beren Sahin

SENSİZ BAŞLANGIÇ

Sensiz tüm başlangıçlar bitiş
Ayağa kalkmak, gözlerinden yitiş
Yeniden başlamak denen iş
Biraz da seni yeniden kaybediş

Veda etmek anılarına
Kolay mı yeniden çıkmak yollara
Seni sığdırıp da tozlu raflara
Yelken açmak yepyeni acılara

Huriye Çil

WE NEED TO TALK ABOUT KEVIN

Film, Eva isimli annenin geçmiş ve şimdiki zamanı arasında geçtiği için başta kafa karıştırıcı olabilir. Eva hamileyken de dahil olmak üzere bebeği Kevin ile bağ kurmakta zorlanıyor. Yani hikayenin kalbinde, Eva'nın oğluyla bir türlü kuramadığı bağ var; film bu kopukluğu bazen sessizlikle, bazen bakışlarla, bazen de kasvetli atmosferiyle yansıtıyor.

Kevin sürekli ağlıyor, annesine hiç tepki vermiyor, babasına ise gayet samimi davranıyor. Eva, Kevin'i sakinleştiremediği zamanlarda çevresindeki insanlar sürekli onu izlemesine rağmen elinden bir şey gelmiyor.

Film bu noktada Eva'nın yalnızlığını hissettiriyor çünkü eşi Franklin'e Kevin ile yaşadıklarını ne zaman anlatsa kendisine inanılmıyor. Kevin babasına daha yakın davrandığı için Franklin bu sorunların hiçbirini göremiyor.

Kevin filmde bazen bilerek zarar verici hareketler yapıyor fakat bunları hep tesadüfmüş gibi gösteriyor. Annesiyle hep bir güç savaşı içerisindeyken bu durumu babasından gizliyor. Kevin, kardeşi doğduğunda ona hep soğuk ve istemediğini belli edecek şekilde davranıyor.

Aslında film bir "kötü çocuk" hikayesi olarak görülse de öyle değil. Burada önemli nokta, bir annenin kendi çocuğuyla kuramadığı bağın yüklediği ömür boyu suçluluk hissi.

Eva film boyunca sürekli toplum tarafından dışlanıyor. Evine boyalarla saldırılar yapılıyor ve ona nefretle bakılıyor. Bunun nedenini film parça parça işlese de olayın bütününü filmin sonunda öğreniyoruz. Filmdeki bu parçalanmışlık, aslında Eva'nın zihninin dağınıklığını temsil ediyor. Son sahnedeyse tüm parçalar birleşiyor.

Kevin büyüdükçe annesi ile arasındaki değişen sistem daha sert ve çatışmalı bir hale geliyor. Eva, oğluyla arasındaki bu çekişmeli ilişkiyi düzeltmek istedikçe Kevin hep ters tepki veriyor. Bir gün Kevin gerçekten büyük ölçüde bir suç işliyor. Bu suçun sorumluluğu da duygusal boyutta Eva'nın omuzlarına yükleniyor. Yaşadığı bu travmayla uğraşırken bir yandan da toplumun eleştirilerine maruz kalıyor.

Film, izleyiciye bu duygusal karmaşa ve suçluluk duygusuyla birlikte bağ kuramamanın sonuçlarını çarpıcı bir şekilde hissettiriyor.

Şehriye Mualla Aytaç

Kök

Sabah, balkondaki saksıda beliren filiz gözlerine ilişti. Ne zaman düşmüştü o tohum; rüzgâr mı getirmişti, bir kuş mu bırakmıştı bilmiyordu. Aylarca eşinin yokluğunun ağırlığını taşıyan kadın, o küçücük yeşile bakınca uzun zaman sonra ilk kez tebessüm etti. Toprağın, her şeye rağmen yaşam üretebildiğini hatırladı. Avucundaki bardaktan suyu usulca döktü. Filiz belki kök salar, toprağa iyice tutunurdu. O da hayata yeniden tutunurdu, bir derginin taze çıkan ilk sayısı gibi.

Dr. Osman Akçay

OCAK AYINDA BURÇLAR

Ocak ayı, yeni başlangıçların enerjisini taşırken, aynı zamanda gökyüzünün güçlü disiplin ve yenilik çağrılarıyla şekillenir. Bu ayın burçları olan Oğlak ve Kova, yılın ilk ayına iki ayrı ritim kazandırır: Oğlak burcunun düzenli, sabırlı ve yapıcı enerjisi; Kova burcunun özgür, yaratıcı ve sınırları aşan duruşu... Bu yazıda sizlere, ocak ayını temsil eden bu iki burcu detaylı biçimde inceliyor; kişilik özelliklerinden aile ve aşk ilişkilerine, akademik hayattan gökyüzü konumlanmalarının etkisine kadar geniş bir yorum sunuyoruz.

OĞLAK BURCU (22 Aralık – 20 Ocak)

Gökyüzü Teması:

Oğlak burcu, yönetici gezegeni Satürn'ün disiplin, sapır ve yapıcı olma gibi etkilerini taşır. Ocak ayının ilk haftaları, Güneş'in Oğlak'taki konumu nedeniyle bu burca ekstra kararlılık ve hedefe odaklanma iradesi verir. 8–12 Ocak arasındaki konumları içsel düşünmeye, sorgulama yapmaya yönlendirirken, 18–23 Ocak arası ise yeni başlangıçlar yapmaya kapı aralar.

Kişilik:

Oğlak bireyleri, kararlı, güçlü duruşlu, planlı ve sorumluluk bilinci yüksek insanlardır. Genellikle hayatı planlayarak ilerlerler. Sadakat ve güven konusunda en sağlam burçlardan biridir. Hem duygusal hem mantıksal dengeyi iyi kurarlar.

Akademik Hayat:

Oğlaklar çalışma disiplini, uzun vadeli hedef belirleme ve zorlu süreçlerde bile pes etmeme özellikleriyle akademik hayatta başarılıdır. Sabır isteyen alanlarda (hukuk, mühendislik, psikoloji, işletme) doğal yetenekleri ve yatkınlıkları vardır.

Aile Hayatı:

Aile içinde geleneksel değerlere önem verirler. Sorumluluk üstlenmekten kaçınmaz, sevdiklerine güven hissi verirler. Ocak ayı, özellikle 15'i sonrası aile ilişkilerini düzenleme, yeni kararlar alma ve ev içi konuları toparlama açısından destekleyicidir. Zaman zaman duygularını göstermekte zorlanabilirler ama sadakatleri güçlüdür.

Aşk Hayatı:

Oğlak aşkı yavaş başlatır ama çok sağlam inşa eder. Ocak ayında Venüs'ün desteğiyle duygusal yakınlaşmalar daha sıcak bir hâl alır. 5–14 Ocak arası tanışmalar kalıcı olabilir. İlişkide dürüstlük ve güven ön plandadır; partnerinden ciddiyet ve sadakat bekler. Ani romantizmlerden çok, güven üzerine kurulu bağlara değer verir. Bu burçla ilişkiye başlamak bir anda olmaz, yavaşça ve sağlam bir şekilde işlenen bağları önemserler.

KOVA BURCU (21 Ocak – 18 Şubat)

Gökyüzü Teması:

Kova burcunu yöneten Uranüs, özgürlük, yenilik, bağımsızlık ve sıra dışı fikirlerin gezegenidir. Güneş'in ayın 20'sinden itibaren Kova'ya geçmesi, bu burç için enerjik ve zihnen uyanış dolu bir dönem başlatır. 22–29 Ocak arası yaratıcılığın ve sezgilerin en yüksek olduğu günlerdir. Ay'ın 1 ve 25 Ocak arasındaki konumları içsel aydınlanma etkisi taşır.

Kişilik:

Kovalar özgün, bireysel, yaratıcı ve yenilikçi bir karaktere sahiptir. Kural bozmayı, farklı düşünmeyi ve kendi yolundan gitmeyi sever. İlk bakışta mesafeli görünebilirler, ancak samimi olduklarında çok derin, vefalı ve dost canlısıdırlar. En belirgin özellikleri özgürlüklerine aşırı düşkün olmalarıdır.

Akademik Hayat:

Kova bireyleri araştırmayı, keşfetmeyi ve yeni şeyler öğrenmeyi sever. Özellikle teknoloji, sanat, sosyoloji, astronomi, psikoloji ve yazılım gibi alanlarda doğal bir parlaklık sergilerler. Sanatsal konulara ayrı bir yetenek ve ilgileri vardır. Ocak ayının 20'sinden sonra zihinsel enerji hızla yükselir; ilham çok açıktır. Grup projelerinde yaratıcı fikirleriyle yönlendirici olurlar.

Aile Hayatı:

Kovalar aile içinde çok baskıcı olmayan, özgürlük tanıyan ilişkileri sever. Çatışma yaşansa bile yapıcı iletişim kurmayı becerirler. Ocak ayının 23–30 döneminde aile bireyleriyle daha yakın diyaloglar kurulabilir. Farklı düşünceleriyle bazen "aykırı" algılanabilirler ama niyetleri hep iyileştirmeye yöneliktir.

Aşk Hayatı:

Kova aşkı; özgürlük, zeka ve dostluk temelli bir bağ ister. İlgi duydukları kişide sıradanlık görmek istemezler; bir kıvılcım, bir fark, bir özgünlük ararlar. Ocak sonu, özellikle 24–31 arası aşk hareketlenebilir. İlişkide en büyük beklentileri karşılıklı anlayış ve zihinsel uyumdur. Güvende hissettiklerinde şaşırtıcı biçimde sadık ve derin bir partner olurlar. Özgürlüklerine düşkün olan karakterleri sebebiyle kısıtlanma ve baskılanmaya gelemezler. Eğlence ve mizah uyumu onlar için tıpkı karşılıklı anlayış gibi ön plandadır. Bu kriterlere sahip kişiyi buldukları zaman uzun soluklu bir ilişki yaşamaları kaçınılmazdır.

Aslıhan Ülkü TOPAY

Uyanış

Yeni bir başlangıç,
Farklı bir gün doğuyor,
Dün bıraktığım yükler kapımda bekliyor.
Sanki içeri girmek için bekleyen sessiz misafirler gibi...

Bazı hatıralar gölgeme tutunmuş,
Nereye gitsem arkamdan sürükleniyorlar.
Sokakta kalmış hasta bir kedi gibi
Titreyen ama yaşamaya çalışan bir yanım var içimde.

Uykumdan uyandıran yağmurun sesi,
Gecenin karanlığına çarpıp yankılanıyor.
Sessizliğin içinde bile saklı bir fırtına büyüyor insanın.
Gölgelerimi yerinden edecek ışık,
Doğacak biliyorum.
Belki bu ışık,
Her sabah ufka yeniden tırmanan o inatçı güneştir.
Belki de içimde yıllardır sessiz sedasız duran
Küçük bir umudun kendi kendine uyanışıdır.

Her başlangıç önce eskiyi yakar;
Donmuş olanı çözer,
Karanlığı sabırla deler.
Ve ben, gün doğumunu bekleyen bir çiçek gibi
Ne kadar yaralı olsam da açmaya mecburum.

Ali K. Çimen

Havuçlu Cevizli Kek

Rabia Gülsü Kındır

Yeni bir başlangıç, hiçbir zaman kusursuz bir menünün ihtişamıyla gelmez. O, daha çok, buzdolabının sebze kısmının en altında kalan,kaderin size bıraktığı son havuçla ve zamanın unuttuğu,sert kabuklu birkaç cevizle yüzleşme anıdır. Bu an, bi' yoksunluk tablosu değil; yaratımın en otantik çağrısıdır. Mutfak tezgahı, bir hesaplaşma platformudur. Yeni bir hayata adım atmak için gereken özgürlük,elinizdeki kısıtlı malzeme stoğunu dürüstçe kabul etmekten geçer.
Zira en kalıcı lezzetler, bolluğun şımarıklığından değil yokluğun verdiği odaklanmadan doğar.

Malzemeler

1. Son Havuç: Atılmaya yüz tutmuş poşetteki son havuç,geçmişin o tatlı hevesidir.Yarıda kalmış ama içinde hala bir nefes barındıran hayat enerjisidir.Onu rendelemek,ruhun en ince ayrıntısına kadar soyunması,eski arzularımızın içindeki kullanılabilir enerjiyi açığa çıkarmaktır aslında.Yeni başlangıcın sebebi,poşette kalan son havucun sadakatinden gelir.

2. Unutulmuş Ceviz: Bu cevizler,masada duran dramatik kırılganlığın somut halidir.Her yeni başlangıç,hayatın çekiçle vurduğu bir cevizdir,kabukları paramparça eden o şiddetli kopuş anı gerekir.Dışarıdan sağlam ve dayanıklı görünürken,bi' anda trajik bir çatırtıyla dağılır.İşte bu zorunlu yıkım sayesinde içinden,kekin yumuşaklığına rağmen ona tokluk veren besleyici dersler çıkar.Onlar yeni hayatımızın fuzuli bir kolaylık değil,doyurucu bir gerçeklik olmasını sağlar.

3. Tarçın:Tarçın sadece bir baharat değil,eski günlerin sıcaklığını taşıyan bir hatıra dumanıdır.Yeni başlangıçta ne kadar ileri gidersek gidelim,ruhumuzu geride tutan,melankolinin tatlılığını katan o ince bağdır.Tarçın bize geçmişi tamamen silmek yerine onun en iyi kokusunu alıp yeniye katmamız gerektiğini fısıldar.

Fırınlama

Karışımı kalıba döktükten sonra,kek,fırının sıcak kader sandığına teslim olur. Bu,bizim de kendimizi ısı dalgasına bıraktığımız, pasif ama zorunlu olan zamandır.Kapısını sürekli açıp kontrol etmek, kekin çökmesine sebep olur. Bırakın, o, bilinçsiz sıcak süreç içeride işini yapsın. Çünkü hayat, en kalıcı lezzetlerini izlemediğimiz, sadece teslim olduğumuz ve güvendiğimiz anlarda pişirir. O çökme korkusu, dönüşümün yolda olduğunun ispatıdır. Sonuçta ortaya çıkan kek,ne kadar kusurlu olursa olsun,kıtlıktan doğan bir zaferdir. O, sadece malzemelerin değil, tereddütlerimizin,sabrımızın ve elimizdeki en az malzemeyle en doyurucu lezzeti yaratmamızın somut kanıtıdır. Yeni başlangıç budur. Son kalmış malzemelerle bile hayata yeniden lezzet katma sürecidir.

Ve en sonunda keki fırından çıkardığımızda,kokusu bütün eve yayıldığında anlarız ki;mesele, güçlü bir menü hazırlamak değil;mesele,kekteki o sıcak dilimi kestiğimizde hayatımızın en sade ama en doyurucu gerçeği
olması. Başlangıçlar da böyle değil mi zaten. Her yeni başlangıca baştan başlamak gerekmez ki. Dolabımızın her zaman dolu olmasına ihtiyaç duymayız.Bazen yeni başlangıçlar doğaçlamadan ibarettir,tarif bilmeden de pişirebilir insan kendini.

YENİ YILDA SEN KİMSİN

Yeni bir yıla adım attığımız bu ilk günlerde hepimizin içi farklı bir kıpırtı ile dolar. Kimimiz neşelidir, kimimiz heyecanlı, kimimiz umutlu, kimimiz ise kaygılı. Fakat hangi ruh halinde olursak olalım çoğumuzun gözlerinde aynı ışığın parıltısı vardır: Yeni bir başlangıcın ışıltısı.

Şimdi gel, bu yeni başlangıç senin için nasıl şekillenecek hep birlikte bakalım.

Sence yeni yılın en heyecan verici yanı nedir?
A) Yeni hedefler belirleyecek olmak
B) Yaşanacak yeni romantik anılar
C) Çıkılacak maceralar
D) Katılacağım partiler ve eğlence

2026'nın ilk gününde yapacağın ilk iş hangisidir?
A) Ajandamı açacak ve yeni yılın ilk gününü planlayacağım
B) Sevdiklerime yeni yıl için umut dolu mesajlar atacağım
C) Başka bir şehre yolculuğa çıkacağım
D) Uyanır uyanmaz yeni yıl storysi atacağım

Yılbaşında içini ısıtacak favori içeceğin?
A) Sade filtre kahve
B) Sıcak çikolata
C) Pumpkin spice latte
D) Kokteyller

Sence senin karakterin hangisiyle daha iyi tanımlanır?
A) Azimli
B) Duygusal
C) Özgür ruhlu
D) Sosyal

Yeni yıl için mottonu seç.
A) "Yeni başlangıçların vakti."
B) "Kalbim kadar sıcak bir yıl."
C) "Bilinmeze yolculuk."
D) "Eğlence saçıyorum."

Yılbaşı ağacı süslerken en çok hangi süsleri tercih edersin?
A) Yıldızları
B) Kalpli süsleri
C) Gizemli küçük paketleri
D) Led ışıkları

Yeni yılda dilinden düşmeyecek o kelime.
A) "Disiplin!"
B) "Kalbim bilir."
C) "Neden olmasın?"
D) "Akışına bırak."

Yeni yılda sevdiklerinden hangi hediyeyi almak istersin?
A) Planlayıcı / ajanda
B) Aşk temalı bir film bileti
C) Seyahat çantası
D) Oyun / konser bileti

En sevdiğin kış rengi hangisidir?
A) Lacivert
B) Kırmızı
C) Siyah
D) Parlak gümüş

Hedeflerini genellikle nasıl belirlersin?
A) Kapsamlı hedefler tabii ki
B) İçime doğduğu şekilde
C) Son dakika
D) Trend listelerden

Yeni yılda nasıl birisi olmak istiyorsun?
A) Çalışkan ve disiplinli bir öğrenci
B) Aşkı bulmuş o kadın/adam
C) Yeni şehirler ve ülkeler gezen bir kâşif
D) Sürekli partiler planlayan o kişi

Yılbaşı gecesi nasıl bir film izlemek isterdin?
A) Beni gaza getirecek bir motivasyon filmi
B) İçimi kıpır kıpır yapacak bir romantik komedi
C) Sanki filmin içindeymişim gibi hissedeceğim bir macera filmi
D) Canlı görselleri ve dansları olan eğlenceli bir müzikal

Sevdiklerine hediye alırken önceliğin nedir?
A) İşlevsel olması
B) Manevi değeri olması
C) İlginç olması
D) Etkileyici görünmesi

Yeni yılda birisi sana sürpriz yapacak olsa nasıl bir şeyle karşılaşmak isterdin?
A) Ofisime çiçek koysun
B) Romantik bir not bıraksın
C) Mini bir kaçamak ayarlasın
D) Şov hazırlasın!

Kış mevsiminde sen nasıl birisi olursun?
A) Çalışma modumu açarım
B) Hayatı daha fazla romantize ederim
C) Gizemli bir akış içine girerim
D) Adeta kıkırdayan bir kar tanesiyim

2026'dan dileğin nedir?
A) Hedeflerimin gerçek olması
B) Kalbimi sevgiyle doldurmak
C) Tutkularımı kovalamak
D) Bol bol eğlenmek

Yılbaşı playlist tarzın?
A) Yavaş tempolu müzikler
B) Aşk şarkıları
C) Bağımsız rock
D) Pop dans

Kış modası tercihin?
A) Uzun kabanlar
B) Yumuşacık atkılar
C) Deri bot
D) Kocaman bir bere

Kar yağdığında hangi aktiviteyi yapmak sana daha iyi gelir?
A) Sessiz yürüyüşler yapmak
B) Buz pistine gitmek
C) Dağ keşfine çıkmak
D) Kartopu savaşı!

Sence 2026 neye gebe?
A) Başarıya
B) Aşka
C) Değişime
D) Gösterişe & parıltıya

Gelelim sonuçlara:

Sorulara şöyle bir göz at. Verdiğin cevapları say ve çoğunluğa göre hangi yeni yıl karakteri olduğunu belirle.

Eğer seçtiğin şıklar arasından **a şıkkı** çoğunluktaysa **sen planlı başlangıçların liderisin.** Hedef koymadan duramazsın ve o hedefleri gerçekleştirmek senin hayatının odak noktasıdır. Bu yeni yılda da belirlediğin hedefler uğruna çabalayacak ve onları gerçek kılmak için uğraşacaksın. Bazen yorulduğun, zorlandığın ve pes etmek istediğin anlar olabilir, fakat umudunu ve azmimi kaybetme. Böyle anlarda kim olduğunu yeniden hatırladığında ihtiyacın olan ışığın aslında tam kalbinde parıldadığını göreceksin. Bu yeni yılda kurduğun tüm hayalleri, koyduğun tüm hedefleri gerçek kılman dileğiyle.

Eğer seçtiğin şıklardan **b şıkkı** çoğunluktaysa **sen romantik bir yılbaşı kalbisin.** Senin için sevmek ve sevilmek, aşkı hissetmek belki de hayatındaki en önemli şeylerden birisi. Hayatın küçük ama değerli anlarını yakalayana bir kalbin var. Bazen kalbin kırılabilir, insanlar beklentilerini karşılamayabilir. Onlara küsme. Çünkü senin de bildiğin gibi gerçek sevgi önce kendini sarmalamakla başlar. Kendi kalbindeki sıcaklığı fark ettiğinde asıl sevginin aslında hep etrafında olduğunu hissedeceksin. Bu yeni yılda yüreğindeki pırıltının hiç sönmemesi dileğiyle.

Eğer seçtiğin şıklardan **c şıkkı** çoğunluktaysa **sen keşiflerin kış kaşifisin.** Risk almak, yeni maceralara atılmak ve yeni insanlar tanımak tam sana göre. Rutine sıkışmayı sevmeyen ve en soğuk gecelerde bile "ya bir şey kaçırıyorsam?" diye kendisini dışarıya atan cesur bir kalbin var. Bir sabah daha önce hiç görmediğin, hiç bilmediğin bir yerde güne gözlerini açmak belki de sana hayatındaki doyumu tam olarak tattıran en büyük şey. Tutkunu kaybedeceğini hissettiğin anlarda her başlangıcın senin için macera dolu bir harita olduğunu hatırla. Bu yeni yılda da cesaretini ve isteğini hiç kaybetmemen dileğiyle, yeni yollar senin oyun alanın.

Eğer seçtiğin şıklardan **d şıkkı** çoğunluktaysa **sen eğlence ve ışık prensi/prensesisin.** Sosyalleşmek ve partilemek senin göbek adın. İnsanlar seninle birlikte daha çok eğleniyor, daha çok gülüyor, enerjin girdiğin ortama ışık gibi yayılıyor. Hayatın sana sunduğu fırsatları kaçırmak istemiyorsun çünkü her anın değerli olduğuna inanıyorsun. Bazen ışığının eksildiğini hissettiğin anlar olabilir, aldırma. İçindeki pırıltıya güven. Yeni insanlarla tanışmak, sevdiklerinle kahkahalar atmak ve yeni başlangıçlara adım atmak senin yaratılışında var. Bu yeni yılda içindeki enerji ve ışıltıyı hiç kaybetmemen dileğiyle.